

GEZONDE JONGEREN, STERKE GEMEENTE

ZET MENTALE GEZONDHEID STRUCTUREEL OP DE LOKALE POLITIEKE AGENDA

Mentale gezondheid is een randvoorwaarde voor een sterke, leefbare gemeente. Toch staat juist die onder druk. Jongeren groeien op in een tijd van toenemende prestatiedruk, onzekerheid over wonen en werk, mondiale crises en de voortdurende noodzaak hun weg te vinden in een digitaliserende wereld. De gevolgen zijn zichtbaar in elke gemeente:

Jongwerkers ervaren burn-outklachten¹

Jongeren tussen de 12 en 25 jaar ervaren mentale klachten²

75%

Van alle mentale problemen ontstaat vóór het 25e levensjaar³

OPROEP AAN GEMEENTEN

BETREK JONGEREN ACTIEF BIJ BELEID EN COALITIEVORMING

Betrek jongeren structureel bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van beleid. Niet incidenteel, maar duurzaam. Alleen door jongeren een echte stem te geven, ontstaan oplossingen die aansluiten bij de lokale praktijk. Uit recent onderzoek blijkt dat ongeveer 69% van de jongeren door hun gemeente nog nooit om hun mening is gevraagd, terwijl 72% juist wél graag wil meepraten.⁴

VERANKER MENTALE GEZONDHEID ALS INTEGRAAL THEMA IN DE GEMEENTE

Mentale gezondheid raakt onderwijs, sport, cultuur, wonen, veiligheid en werk. Zorg dat het geen los project is, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle beleidsdomeinen. Maak mentale gezondheid zichtbaar in lokale plannen, van preventie tot participatie.

INVESTEER IN STERKE, VEILIGE PLEKKEN IN DE WIJK

Naast school hebben jongeren plekken nodig waar zij zich gezien en gesteund voelen: sportverenigingen, jongerencentra, buurthuizen en online. Investeer in volwassenen die jongeren écht kunnen ondersteunen en leer ze signalen herkennen, bijvoorbeeld met bewezen tools zoals **De Checkers**.

ZORG VOOR TOEGANKELIJKE EN SNELLE ONDERSTEUNING

Jongeren willen niet verdwalen in het systeem of op wachtlijsten belanden. Zorg lokaal voor duidelijke vindbaarheid, korte lijnen en samenwerking. Maak betrouwbare informatie en ondersteuning – zoals **In je bol** – duurzaam beschikbaar, zodat jongeren altijd weten waar ze terecht kunnen.

Zo bouwen we samen – jongeren, gemeenten en maatschappelijke partners – aan een veerkrachtige generatie en een sterke, gezonde samenleving.

ONDERTEKENING

Dit statement is tot stand gekomen in lijn met de landelijke boodschap van MIND US en gebaseerd op wat we in de praktijk al zien werken binnen het Leading Locals-netwerk.

OVER MIND US

MIND US is een organisatie die krachten bundelt, (vernieuwende) initiatieven stimuleert en zorgt dat mentale problemen van jongeren de juiste aandacht krijgen. Samen met jongeren, beleidsmakers, gemeentes, ondernemers en wetenschappers creëren we een podium waar jongeren zich gezien en gehoord voelen. Daarin werken we samen met diverse partners, waaronder de VNG, 113 Zelfmoordpreventie, het Trimbos instituut en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

OVER LEADING LOCALS

Leading Locals is een leernetwerk van MIND US waarin gemeenten samenwerken aan een integrale aanpak van mentale gezondheid bij jongeren. Binnen het netwerk wisselen gemeenten kennis en goede voorbeelden uit en betrekken zij jongeren actief bij beleid en uitvoering. Op dit moment nemen de gemeenten Amsterdam, Deventer, Gouda, Haarlem, Hollands Kroon, Leiden, Sluis, Tilburg, Utrecht en Westerkwartier deel aan het Leading Locals-netwerk.

¹ TNO (2023). Burn-outklachten onder jongeren een groeiend probleem

² RIVM (2024). Kwartaalonderzoek jongeren – meting 11 (Gezondheidsonderzoek COVID-19)

³ RIVM (2021). Terechte zorgen over mentale gezondheid en middelengebruik studenten

⁴ UNICEF Nederland (2026). Jongeren willen mening geven, maar weinig gemeenten vragen ernaar